



Warszawa, dnia 30 maja 2012 r.

KANCELARIA SENATU
BIURO KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ
DZIAŁ PETYCJI I KORESPONDENCJI

BKS/DPK-134/28017/12 JB

Nr: 28017	Data wpływu 21 grudnia 2012 r.
	Data sporządzenia informacji o petycji 8 maja 2012 r.

OCHRONA PRZYRODY

TEMAT

PIELĘGNACJA I KONSERWACJA KORONY DRZEW

WNOSZĄCY PETYCJE: petycja zbiorowa

Łódzkie Obywatelskie Forum Ekologiczne z siedzibą w Łodzi.

PRZEDMIOT PETYCJI:

Podjąć inicjatywę ustawodawczą w celu zmiany niektórych przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zm.) poprzez:

- dodanie po art. 82 ust. 1a ust. 1b w brzmieniu: „*1b. Za zniszczenie drzew spowodowane niewłaściwym wykonaniem zabiegów pielęgnacyjnych w obrębie jego korony wójt, burmistrz albo prezydent miasta wymierza administracyjną karę pieniężną w wysokości trzykrotnej opłaty za usunięcie drzew lub krzewów ustalonej na podstawie stawek, o których mowa w art. 85 ust. 4–6; uiszczenie kary następuje w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja ustalająca wysokość kary stała się ostateczna*”,
- wykreślenie w art. 88 ust. 1 pkt po słowie: „*zniszczenie*” słowa „*drzew*”,
- uchylenie w art. 88 ust. 3, 4 i 5.

UZASADNIENIE WNOSZĄCEGO PETYCJE:

W ocenie autorów petycji obecne przepisy określające zasady nakładania administracyjnej kary pieniężnej za niefachowe wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych i konserwatorskich w obrębie korony drzewa na terenach zieleni są nie spójne i nie kompletne.

Ustawa *o ochronie przyrody* nie określa rodzaju kary administracyjnej, jaką może nałożyć organ nadzorczy władzy samorządowej na podmiot, który źle wykonał zabieg pielęgnacyjny korony drzewa. W świetle obowiązujących przepisów podmiotem, który odpowiada za źle wykonaną czynność jest właściciel lub administrator terenu, a nie wykonawca.

Ponadto wnoszący petycję zauważają, że podstawowym warunkiem wykonania nałożonej kary administracyjnej jest stwierdzenie czy po zakończeniu trzyletniego okresu obserwacyjnego drzewo jest żywe. Jeśli tak, wówczas kara zostaje umorzona.

Autorzy petycji w uzasadnieniu wskazują, że o ile przepisy ustawy *o ochronie przyrody* jasno precyzują sankcje związane z trwałym usunięciem drzewa lub źle wykonaną pielęgnacją, prowadzącą do obumarcia substancji drzewnej, to w przypadku czynności pielęgnacyjnych, gdy drzewo zachowuje swoją żywotność, ale traci walory estetyczne, ustawodawca nie uznał samej czynności za naganną.

Ponadto, w petycji zwraca się uwagę na subiektywną ocenę warunkującą wykonanie

kary. Ocena stopnia odrodzenia drzewa - po trzyletnim okresie obserwacyjnym - budzi wątpliwość, gdyż nie zostały jasno sprecyzowane warunki potwierdzające odrodzenie się drzewa: czy akceptowalne jest tylko stwierdzenie, że drzewo jest żywe bo wypuściło nowe pędy, czy korona drzewa powróciła do pierwotnej formy. Nadto wnioskodawcy zauważają, że istotą obecności drzew w aglomeracji miejskiej, oprócz podniesienia wartości estetycznej krajobrazu, jest pełnienie przez nie istotnych funkcji ekologicznych, potocznie określanych jako „zielone płuca miasta”. Zatem wątpliwości nasuwa stwierdzenie powodu ukarania, które nie odnosi się bezpośrednio do niefachowo wykonanej czynności, ale do skutków jej wykonania, ocenianej w dużym odstępie czasu.

Ideą petycji jest wprowadzenie do ustawy *o ochronie przyrody* sankcji karnych za dokonanie niefachowej czynności pielęgnacji korony drzewa powodującej utratę jego walorów estetycznych i ograniczenie jego roli w ekosystemie, bez warunku trzyletniego okresu oczekiwania na efekt zabiegu. Ocenie, przy orzekaniu kary, powinna podlegać sama czynność ingerencji w substancję przyrodniczą. Podmiotem ukaranym powinien być wykonawca zabiegu pielęgnacyjnego, a nie właściciel lub administrator terenu, na którym znajdują się drzewa. Zaś wymiar kary administracyjnej powinien być analogiczny do kar stosowanych za usunięcie drzewa, określonych w cytowanej ustawie.

STAN PRAWNY:

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zm.) w art. 82 ust. 1a określa katalog zabiegów, które mogą być wykonywane w obrębie korony drzewa na terenach zieleni lub zadrzewieniach:

- usuwanie gałęzi obumarłych, nadłamanych lub wchodzących w kolizje z obiektami budowlanymi lub urządzeniami technicznymi,
- kształtowanie korony drzewa, którego wiek nie przekracza 10 lat,
- utrzymywanie formowanego kształtu korony drzewa.

W art. 89 ust. 1 cytowanej ustawy została określona administracyjna kara pieniężna nakładana na podmiot za zniszczenie drzew, krzewów lub terenów zieleni spowodowanego niewłaściwym wykonaniem zabiegów pielęgnacyjnych. Wymiar administracyjnej kary pieniężnej ustala się w wysokości trzykrotnej opłaty za usunięcie drzew lub krzewów ustalonej na podstawie stawek, o których jest mowa w art. 85 ust. 4–6, ustawy zależnych od gabarytów i gatunku drzewa.

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny. (Dz. U. Nr 88, poz. 553 ze zm.) w art. 181 § 1 i 4 określa wymiar kar nakładanych za spowodowanie znacznych zniszczeń w świecie roślinnym lub zwierzęcym nie zaliczonych do gatunków chronionych lub nie

znajdujących się na terenach objętych ochroną.

Wymiar kary pozbawienia wolności wynosi od 3 miesięcy do lat 5, ale jeżeli sprawca czynu działał nieumyślnie, wówczas podlega on grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2 (wyciąg z przepisów w załączeniu).

PRACE LEGISLACYJNE:

brak

DZIAŁANIA POWIĄZANE:

Obywatelski projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody (druk sejmowy nr 23, który wpłynął 17 listopada 2011 r.)

Projekt nowelizacji ustawy odnosi się do zmiany zasad tworzenia, zmian granic czy likwidacji parków narodowych poprzez rozszerzenie poza struktury samorządowe katalogu organów wydających opinię w sprawie podejmowania wymienionych działań, a także reguluje procedurę odwoływania dyrektora parku narodowego.

Na 5. posiedzeniu Sejmu, w dniu 13 stycznia 2012 r., odbyło się pierwsze czytanie projektu, następnie został on skierowany do Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej.

13 marca 2012 r. odbyło się wysłuchanie publiczne.

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z 19 lutego 2008 r. (sygn. akt III SA/Po 668/07).

Decyzją z dnia 24 kwietnia 2007 r. Prezydent Miasta Leszna - na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* i przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* - wymierzył Włodzimierzowi B., właścicielowi posesji, administracyjną karę pieniężną w wysokości 240.474,58 zł za zniszczenie poprzez wykonanie niewłaściwej pielęgnacji 17 drzew z gatunku brzoza rosnących przy ul. K. w L. (wyrok w załączeniu).

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z 20 kwietnia 2011 r. (sygn. akt II SA/Gd 960/10).

Decyzją z dnia 16 września 2009 r. Burmistrz Miasta C., działając na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*, wymierzył Spółdzielni Mieszkaniowej "P" w C. karę pieniężną w kwocie 23.904,57 zł. za spowodowane niewłaściwą pielęgnacją zniszczenie drzewa z gatunku jarzab pospolity (wyrok w załączeniu).

INFORMACJE DODATKOWE:

Informacje prasowe związane z tematem petycji:

„Gigantyczna kara za pielęgnację 21 drzew” Dziennik Polski, Region Podbeskidzki.

W związku z licznymi apelami mieszkańców o przycięcie drzew w okolicach placów zabaw Urząd Miejski w Andrychowie zlecił podmiotowi podległemu – Zespołowi Obsługi Mienia Komunalnego wykonanie pielęgnacji drzewostanu w okolicach placów zabaw. Zespół zlecił w umowie wykonie zadania firmie wybranej w drodze przetargu i zastrzegł, że sposób prowadzenia prac nie może powodować uszkodzenia drzew. Dodatkowo przedstawiciel firmy złożył pisemne oświadczenie, że *"dysponuje odpowiednią wiedzą i umiejętnościami niezbędnymi do wykonania przedmiotu umowy"*. Jeszcze w trakcie prac do Urzędu Miejskiego zaczęły docierać sygnały, że prace prowadzone są niezgodnie ze standardami pielęgnacji drzew. Urząd skierował do wykonawcy pismo, przypominając zasady wykonywania tych prac. Ponadto Urząd pouczył wykonawcę, że w przypadku niefachowej pielęgnacji, której konsekwencją byłoby zamieranie drzewa, odpowiedzialność spada na wykonawcę.

Wydział Środowiska wadowickiego Starostwa wszczął postępowanie w sprawie uszkodzenia ponad 20 drzew. Przeprowadzona kontrola wykazała, że szkodliwość cięć była niewielka lub umiarkowana, a w kilku przypadkach znaczna.

Firma wykonująca pielęgnację, po interwencji andrychowskich urzędników, dokonała zabezpieczenia specjalnymi preparatami wszystkich ran po dokonanych cięciach i zobowiązała się do monitorowania stanu drzew.

Niemniej Starosta Wadowicki podjął decyzję o wymierzeniu kary administracyjnej andrychowskiemu Zespołowi Obsługi Mienia Komunalnego za zniszczenie 21 drzew na kwotę ponad 2,6 mln zł. Termin płatności kary został odroczony do stycznia 2014 r., gdyż istnieje szansa zachowania żywotności drzew (artykuł w załączeniu).

„Gdańsk: 1,7 mln zł kary za przycięcie kilku drzew” Dziennik Bałtycki.

Trzyńskie klonów pospolitych obumarło, gdy jesienią 2011 r. pracownicy firmy wynajętej przez Spółdzielnię Mieszkaniową Morena nieprawidłowo podcięli gałęzie. Jeśli w ciągu trzech lat drzewa nie odżyją, spółdzielnia zapłaci 1,7 mln zł kary naliczonej przez inspektora gdańskiego magistratu.

„Cygański Las: Jest finał sprawy za wycinanie drzew” Dziennik Zachodni.

Z inicjatywy Stowarzyszenia Olszówka z Bielska Białej spółka TK Development

Targosz&Kubas ma zapłacić karę w wysokości ponad 5 mln zł za wycinkę 21 drzew gatunku brzoza, kasztanowiec, cis i cyprysik rosnących przy ulicy Olszówki bielskiej dzielnicy Cygański Las. Decyzję tą podjął Urząd Miejski.

REKOMENDACJE BIURA:

Obowiązkiem właściciela lub administratora nieruchomości jest w równym stopniu dbałość o utrzymanie w należytej sprawności technicznej i estetycznej obiektów posadowionych na terenie posesji, utrzymanie infrastruktury technicznej, a także szaty roślinnej. W każdym z wymienionych aspektów zarządzający może lub musi skorzystać z fachowej pomocy. Odpowiedzialność za wykonanie czynności konserwatorskich np.: instalacji elektrycznych musi być zrealizowana przez wyspecjalizowaną firmę lub instalatora, który jest odpowiedzialny za jakość wykonanej czynności.

Autorzy petycji zauważają, że w przypadku pielęgnacji drzew wykonawcą zabiegu może być zarządca lub wynajęty podmiot, ale odpowiedzialność za efekt wykonanego zabiegu spada na zarządcę nieruchomości, a nie na faktycznego wykonawcę.

W świetle przedstawionych w petycji argumentów, odnoszących się do wskazania odpowiedzialnego za wykonaną przycinkę gałęzi drzew, zasadne wydaje się, aby ukaraniu podlegał wykonawca czynności.

Ponadto warto zwrócić uwagę na przywołane w opracowaniu petycji przykłady prasowe np.: sprawa andrychowskiego Zespołu Obsługi Mienia Komunalnego (ZOMK), który posiłkując się firmą wyłonioną w drodze przetargu, został obarczony karą finansową za źle wykonaną pracę przez firmę zewnętrzną, a właściwie za nietrafnie wybraną firmę.

Wysokość kary (2,6 mln zł), wymierzonej ZOMK jest rażąco wysoka w porównaniu do środków budżetowych przeznaczonych na realizację zadań jednostki w 2012 r. Warto zauważyć, że w 2012 r. cały budżet ZOMK wynosi 4,3 mln zł, w tym na utrzymanie zieleni miejskiej np.: parki, place zabaw zaplanowano 150 tys zł, zaś pozostała część subwencji budżetowej przeznaczona jest na utrzymanie komunalnej substancji mieszkaniowej.

W związku z powyższymi informacjami Biuro Komunikacji Społecznej dostrzega możliwość podjęcia prac nad niniejszą petycją.

OPRACOWAŁA

Joanna Baranowska

DYREKTOR

Anna Pomianowska-Bąk